

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/295/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2613201833
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2613201833.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: Ing. G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., Z. XXX, zastúpeného advokátkou: JUDr. Katarína Micháľková, so sídlom Bratislava, Košická 48, proti odporcovi: HELLAS TRAVEL, s.r.o., so sídlom Senica, J. Kráľa 739, IČO: 36 246 115, zastúpenému spoločnosťou: Advokátska kancelária Kurucová, s.r.o., so sídlom Senica, Hurbanova 486/2, IČO: 36 271 268, o zaplatenie 1.519,11 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Senic0, zo dňa 25.2.2014 č.k. 4C/48/2013-102, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **r u š í** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd návrh navrhovateľa zamietol a zaviazal ho zaplatiť odporcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 475,30 Eur a iné trovy konania vo výške 91,- Eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodnutie prvostupňový súd s použitím ust. 852a ods. 1, 2, § 852b ods. 1, 2, 3, § 852j ods. 2, § 415, § 420 ods. 1, 2, 3, § 442 ods. 1, § 443 českého Občianskeho zákonníka a § 142 ods. 1 O.s.p. odôvodnil tým, že nakoľko bola zmluva o obstaraní zájazdu uzavretá podľa ustanovení § 851a a nasledujúcich zákona č. 40/1964 Sb. Občianskeho zákonníka, súd v zmysle článku 3 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) postupoval podľa českého právneho poriadku. Ďalej konštatoval, že mal z cestovnej zmluvy preukázané, že navrhovateľ uzavrel s odporcom resp. s jeho zamestnankyňou cestovnú zmluvu na pobyt v destinácii USA, Florida, v hoteli RIU Florida Beach 4*, v termíne od 24.12.2012-31.12.2012 pre 4 osoby, typ ubytovania: standart double (ROX1). Dojednanie podmienok pobytu bolo uskutočňované prostredníctvom elektronickej komunikácie navrhovateľa so zamestnankyňou odporcu tým spôsobom, že navrhovateľ si zadal požiadavky a J. W. mu vyhľadala ponuku, ktorá ich spĺňala. Navrhovateľ však nebol spokojný s cenou ponuky 7.316,- Eur, ktorá bola vyššia ako pri pobyte, ktorý si vyhľadal sám pri rovnakých požiadavkách, t.j. cena 6.413,- Eur. Na podnet navrhovateľa si danú ponuku za 6.413,- Eur vyhľadala i J. W., ktorá následne overovala jej aktuálnosť. Po zistení, že je daná ponuka dostupná, zaslala navrhovateľovi návrh zmluvy. Zmluva bola navrhovateľom riadne podpísaná, z čoho vyplýva, že sa s ňou oboznámil a súhlasil s jej obsahom, pričom na povinnosť prekontrolovať si všetky v zmluve uvedené údaje bol zamestnankyňou odporkyne výslovne viackrát upozornený. V prípade, ak si navrhovateľ nebol istý údajmi v zmluve alebo im nerozumel, mal sa dožadovať ich vysvetlenia ešte pred podpísaním predmetnej zmluvy. Svojím podpisom na zmluve vyjadril svoj jednoznačný súhlas s jej obsahom. Na druhej strane mal navrhovateľ cestovnú zmluvu k dispozícii od konca októbra 2012 pričom odlet bol naplánovaný až 24.12.2012, preto mal dostatok času v prípade, ak by následne zistil nejakú chybu v zmluve, prípadné problémy riešiť. Navrhovateľ je scestovaný, ovláda anglický jazyk a prostredníctvom odporcu necestoval prvýkrát, preto možno očakávať, že mu proces objednávanie pobytu nebol neznámy. Navrhovateľ po podpise zmluvy obdržal 2 vouchery, jeden na ubytovanie a jeden na transfér z letiska priamo do hotela Riu Florida Beach. V prípade, ak by mal objednané 2 izby, dostal by

i dva vouchery na ubytovanie. Navrhovateľ si danú ponuku pobytu sám vyhľadal a požadoval len daný konkrétny pobyt v hodnote 6.413,- Eur, preto nebolo povinnosťou zamestnankyne odporcu J. W. detailne študovať a vysvetľovať, čo daná ponuka obsahuje, nakoľko bol predpoklad, že ak si ju navrhovateľ sám vybral, mal všetky podmienky pobytu v danom hoteli podrobne naštudované a bol s nimi riadne oboznámený. Z vybavenia reklamácie navrhovateľa zo dňa 28.1.2013 mal súd preukázané, že cestovná zmluva bola spísaná správne, bola dostatočne určitá a teda zo strany odporcu nedošlo k žiadnemu pochybeniu, preto bola reklamácia vyhodnotená ako neopodstatnená. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by odporca zavineným porušením povinnosti spôsobil navrhovateľovi škodu. V zmysle § 420 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie. V predmetnom konaní bol preukázaný vznik škody vo výške 1.519,11 Eur, ktorá predstavovala cenu ďalšej izby v hoteli Riu Florida Beach, ktorú si navrhovateľ musel priplatiť, nakoľko ho spolu s jeho 3 deťmi, podľa jeho tvrdenia, odmietli ubytovať v jednej izbe. Porušenie právnej povinnosti, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vzniknutou škodou ako i zavinenie odporkyne však nebolo preukázané, nakoľko cestovná zmluva bola dojednaná správne. Odporca tak žiadnym svojim zavineným konaním neporušil svoju právnu povinnosť. Podľa zmluvy mal navrhovateľ objednanú jednu izbu a tú aj dostal. Z potvrdenia hotela Riu Florida Beach bolo jednoznačne preukázané, že v jednej izbe možno ubytovať aj 4 osoby. Skutočnosť, že navrhovateľa spolu s jeho 3 deťmi odmietli ubytovať v jednej dvojposteľovej izbe, pretože v nej nemožno ubytovať 4 osoby, nemal súd ničím preukázanú, nakoľko navrhovateľ nepredložil súdu žiadne dôkazy, ktoré by toto jeho tvrdenie potvrdzovali. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno, nakoľko nepreukázal, že by ho v hoteli odmietli ubytovať v 1 izbe, preto súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. Súd rozhodol o trovách konania v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi, ktorý bol v konaní plne úspešná priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 475,30 Eur a iné trovy konania vo výške 91,- Eur z titulu zaplateného súdneho poplatku za odpor. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z odmeny na 5 úkonov právnych služieb á 71,36 Eur (príprava a prevzatie zastúpenia, odpor, zastupovanie na pojednávaní dňa 3.9.2013, 10.10.2013 a 20.2.2014), zo sumy 39,28 eur predstavujúcej režijný paušál podľa § 16 ods. 3 Vyhlašky (4 x 7,81 Eur + 1 x 8,04 Eur) + 20 % DPH.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom právnej zástupkyne odvolanie navrhovateľ, ktorý odvolaciemu súdu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť takl, že zaviazne odporcu k povinnosti zaplatiť mu sumu 1 519,11 Eur, úrok z oomeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1 519,19 Eur od 28.12.2012 do zaplatenia a trovy konania ako aj trovy odvolacieho konania. Argumentoval tým, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy a najmä dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čo viedlo k zamietnutiu návrhu na náhradu škody. V konaní bolo preukázané, že si objednal u odporcu zájazd pre štyri osoby, pričom mal záujem o dve dvojlôžkové izby alebo jeden apartmán. Zájazd si objednal prostredníctvom elektronickej komunikácie a následne uzatvoril s odporcom dňa 23.10.2012 cestovnú zmluvu predmetom ktorej bolo poskytnutie zájazdu do USA, Miami, Florida pre neho a jeho tri deti, ktoré s ním cestovali. Objednaný zájazd zahŕňal ubytovanie v hoteli RIU Florida Beach, kategória štyri hviezdičky, typ ubytovania standard double (ROX 1) od 24.12.2012 do 31.12.2012 spolu s leteckou dopravou Viedeň - Madrid - Miami - Madrid - Viedeň, cena zájazdu bola pre tri dospelé osoby 1.745,- Eur za jednu osobu a jedno dieťa vo výške 1.178,- Eur, spolu zájazd v cene 6.413,- Eur s preletom cez Madrid. Predmetný zájazd odporcovi zaplatil v plnej výške, pričom mu odporca zaslal asi týždeň pred odletom podklady (2x voucher, letenky a pokyny k zájazdu). Po prilete personál hotela mu oznámil, že hotel má iba dvojposteľové izby, teda jednu izbu pre dve osoby s tým, že on má objednanú len jednu izbu, preto pokiaľ sa to nevyrieši mu bola poskytnutá ďalšia izba pre dve osoby. Následne sa skontaktoval so zamestnankyňou odporcu, ktorá bola prekvapená, že je objednaná len jedna izba s tým, že si je vedomá, že sa objednávali izby dve. Vec bolo potrebné riešiť cez agenta TUI, ktorý skonštatoval, že pravdepodobne niekto v Európe zjavne urobil chybu a on situáciu riešiť nevie s tým, že najjednoduchšie riešenie bude uhradiť na mieste druhú izbu a vzniknuté náklady si po návrate refundovať. Preto bol nútený na mieste zaplatiť za druhú izbu úhradu 2.004,75 USD a po návrate ihneď reklamoval poskytnuté služby u odporcu, ktorý jeho reklamáciu odmietol. Odvolateľ ďalej poukázal na znenie § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka a na skutočnosť, že odporca mu v rozpore s objednávkou poskytol pre tri dospelé osoby a jedno dieťa iba jednu dvojlôžkovú izbu. Týmto konaním mu vznikla škoda ako základný predpoklad nároku na jeho náhradu a to vo výške 2.004,75 USD. Nevyhnutným predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním odporcu

a vzniknutou škodou, ktorú je v danom prípade možno vidieť v tom, že musel poskytnúť úhradu druhej dvojposteľovej izby priamo na mieste, napriek tomu, že si objednal dve dvojposteľové izby u odporcu už vopred a ten porušil svoju povinnosť pri objednávaní izieb a objednal v rozpore s jeho záujmom iba izbu jednu. Pokiaľ ide o zavinenie, je založené na princípe zodpovednosti za predpokladané nedbanlivostné zavinenie, pričom uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo. Ďalej odvolateľ v podanom odvolaní rozoberal jednotlivé náležitosti cestovnej zmluvy, ktorej formulár neobsahoval kolónku, ktorá by obsahovala množstvo izieb, pričom on sám jasne formuloval svoje požiadavky, ktorou boli izby dve. Následne odkázal na znenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a na skutočnosť, že v danom prípade uzatvorená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou a odporca ako dodávateľ musí brať ohľad najmä na stabilitu zmluvného postavenia strán, keďže požiadavka dôvery môže byť splnená predajcom alebo dodávateľom, keď zaobchádzajú čestne a rovnocenne s inou stranou, ktoré legitímne záujmy brali do úvahy. Preto aj odporca mal zaobchádzať v zmysle ustanovení o spotrebiteľskej zmluve s ním ako so spotrebiteľom čestne a brať do úvahy jeho legitímne a deklarované záujmy. Súd ďalej nezobral do úvahy skutočnosť, že sama zamestnankyňa odporcu pani Konečná sa v písomnej elektronickej komunikácii s odporcom priznala k tomu, že si myslí, že urobila chybu ona a že sa cíti byť za vzniknutú situáciu zodpovedná. Nie je sa preto možné stotožniť s názorom súdu, že vyhľadanie zájazdu ním a odporcom bolo pri rovnakých požiadavkách a že by v prípade zájazdu, ktorý vybral odporca za 7.316,- Eur sa jednalo o ubytovanie v dvoch izbách a v prípade ním žiadaného zájazdu za 6.413,- Eur o ubytovanie v jednej izbe. Opakuje, že zmluva uvádzala iba typ ubytovania, s ktorým súhlasil, nakoľko ide o označenie štandardnej dvojposteľovej izby. Jedná sa o pochybenie odporcu, že zmluva je napísaná nejasne v časti množstva ubytovania a nie je možné ju jednoznačne interpretovať. Má za to, že súd sa nemôže stotožniť s názorom odporcu, ktorý uvádza, že množstvo by inak bolo uvedené pri type ubytovania formou lomítka. Nesúhlasí ani s tým, že pre dve dospelé osoby lôžko v rozmere šírky 135 cm je postačujúce, pričom pri dvoch dospelých je možné mať v izbe maximálne dve deti do 12 rokov. Preto pokiaľ aj bolo predložené potvrdenie, že na izbe mohli byť ubytované štyri osoby. Predložený doklad napokon vydaný na žiadosť cestovnej kancelárie navyše vystavený osobou podľa nich na to neoprávnenou na zastupovanie hotela navonok spolu s prekladom nie je možné považovať za potvrdenie hotela o možnosti ubytovania v predmetnom type izby so všetkými členmi zájazdu. Súd nevykonal ani ním navrhované dôkazy prednesené na pojednávaní dňa 20.2.2014 a to dopyt na cestovnú kanceláriu TIU, ktorá mala poskytnúť vysvetlenie súdu k tabuľkám ohľadne maximálneho počtu osôb, ktoré môžu byť ubytované v jednej izbe, pričom táto cestovná kancelária, ktorá zhotovovala katalóg a organizovala zájazd mohla objasniť odporcom nesprávne interpretované skutočnosti ohľadne maximálneho počtu dospelých osôb ubytovaných v izbe štandard double. Je názoru, že pri uzatváraní cestovnej zmluvy má odporca, ktorého predmetom podnikania je prevádzkovanie cestovnej kancelárie povinnosť poskytovať náležitú starostlivosť pri poskytovaní predmetných služieb skôr, ako má povinnosť si navrhovateľ ako spotrebiteľ pamätať proces objednávanie najmä uvádzania množstva objednaných služieb podľa zvyklostí odporcu do kolónky do typu ubytovania. Povinnosťou odporcu v rámci spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetná cestovná zmluva nepochybne bola pri poskytovaní zájazdu, upozorniť ho na všetko, čo predmetný zájazd obsahuje a čo neobsahuje. Má preto za to, že súd nesprávne vyhodnotil cestovnú zmluvu, ktorú označil za dostatočne určitú. Súd nebral do úvahy najmä skutočnosť, že sama zamestnankyňa odporcu sa dokonca písomne v rámci elektronickej komunikácii s odporcom priznala k tomu, že si myslí, že urobila chybu ona a pri rozhodovaní súd nezobral do úvahy priame dôkazy, ktoré predložil ako je jeho výpoveď, objednávka, cestovná zmluva, fotodokumentáciu a oprel svoje rozhodnutie o nepriame dôkazy odporcu akými sú zvyklosti odporcu pri vypisovaní zmluvy, nesprávne interpretované stránky v katalógu cestovnej kancelárie a zmätočnú výpoveď svedka pani W.. Naďalej má za to, že vznikom škody je všeobecná zodpovednosť založená na princípe zodpovednosti odporcu za predpokladané nedbanlivostné zavinenie. Odporca na zbavenie sa zodpovednosti za škodu, ktorá mu vznikla, mal dokázať existenciu takých okolností, z ktorých možno spoľahlivo vyvodiť, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré bolo možné od neho objektívne požadovať. Súd prvého stupňa tak v zmysle § 204 ods. 2 písm. d) O.s.p. dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, neúplne zistil skutkový stav, nakoľko nevykonal všetky navrhované dôkazy a nesprávne interpretoval dôkazy, čím je daný dôvod na odvolanie v zmysle § 204 ods. 2 písm. c) O.s.p. Napokon rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza aj z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 204 ods. 2 písm. f) O.s.p.).

Odporca odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril prostredníctvom právneho zastúpenia, keď poukázal na skutočnosť, že žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny a priznal mu trovy odvolacieho

konania v sume 95,25 Eur. Konštatoval, že odporca je len agentúra, teda sprostredkovateľ a zájazd, ktorý si navrhovateľ zakúpil, jej organizátorom je firma TIU. Namieta preto pasívnu legitímáciu. Zdôraznil, že navrhovateľ si u neho nedal žiadnu objednávku, iba prostredníctvom skypu napísal, že chce dve izby alebo apartmán, čo však nemožno považovať za objednávku. V konaní neunesol dôkazné bremeno, nakoľko komunikácia s jeho pracovníčkou cez skype nie je nadradená cestovnej zmluve. Cestovná zmluva bola vyplnená podľa pokynov navrhovateľa, ktorý ju po prekontrolovaní na emaille zo dňa 22.10.2012 a odsúhlasení podpísal a zaplatil. Zmluvný vzťah medzi navrhovateľom a ním vznikol až uzavretím zmluvy, na ktorej bolo uvedené kto je klient, kto spolucestujúci, jednoznačne bol vymedzený rozsah objednaných služieb ubytovania so špecifikáciou destinácie, termínu, hotela, kategórie, typu ubytovania, kód izby, druhu stravovania, aký druh dopravy je zabezpečený a cena zájazdu. Cestovnú zmluvu navrhovateľ podpísal dňa 23.10.2012. V zmluve nie je uvedené, že ide o dve izby, je tam uvedené len že sa jedná o štandard double (ROX 1). Taktiež navrhovateľ potvrdil, že sa starostlivo zoznámil s charakteristikou dohodnutého zájazdu, najmä s miestom ubytovania, jeho polohou a kvalitou, kategóriou a stupňom vybavenosti. Je potrebné podotknúť, že navrhovateľ si sám na internete na stránke TUI našiel o aký zájazd s akými poskytnutými službami má záujem a v akej cene. Oni mu podľa požiadaviek tento zájazd sprostredkovali a od firmy TUI si zájazd kúpil. Po prijatí celkovej sumy vybranej služby je zákazníkovi doručený voucher (potvrdenie), ktorý obsahuje presne uvedené rezervované a zaplatené služby. To, že si navrhovateľ objednal a zaplatil ďalšiu izbu bolo jeho rozhodnutie a v žiadnom prípade na tomto nenesie on žiadnu vinu, ani finančnú ujmu. Taktiež navrhovateľ nepredložil žiaden dôkaz o tom, že chybné ubytovanie reklamoval priamo v hoteli alebo u delegáta TUI. Navrhovateľ mal požiadavky, ktoré boli splnené a za sumu 6.413,- Eur, ktorú bol ochotný zaplatiť mu bolo poskytnuté všetko, čo si našiel na internete. Navrhovateľ si zakúpil zájazd s jednou izbou, ktorú riadne zaplatil a túto i dostal, takže nemohla mu vzniknúť žiadna škoda ich zavinením. Návrh je podaný nedôvodne a navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že škoda, ktorú navrhovateľ od nich požaduje, nevznikla a teda neexistuje žiadne právny dôvod na vymáhanie žalovanej sumy od nich, keďže nie sú pasívne legitimovaní. Vzhľadom k týmto skutočnostiam navrhujú, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny a priznal im trovy odvolacieho konania vo výške 95,28 Eur.

Navrhovateľ prostredníctvom právnej zástupkyne k doručenému vyjadreniu odporcu k jeho odvolaniu poukázal na to, že pokiaľ odporca namieta pasívnu legitímáciu, toto vyjadrenie považuje za zmätočné a najmä vo fáze vyjadrenia k odvolaniu, má za to, že ak odporca mal za to, že nie je pasívne legitimovaný, mal uvedenú skutočnosť uviesť počas vykonávania dôkazov v rámci prvostupňového konania a nie v rámci odvolacieho konania. Okrem toho uvedené považuje za nepodložené, nakoľko sám má uzatvorenú cestovnú zmluvu s odporcom, ktorému za zájazd zaplatil a s ktorým aj jediným v súvislosti s objednaním zájazdu komunikoval. V zmluve nie je uvedený počet izieb a argumentácia odporcu, že sám zvyčajne píše množstvo izieb do kolónky typ ubytovania je v súdnom konaní neprípustná a rovnako nemožno od neho spravodlivo očakávať, že bude vedieť o tejto zvyklosti odporcu. Za úplne vytrhnuté z konceptu je možno považovať aj argument, ktorý odporca uviedol vo svojom vyjadrení podľa ktorej on sám mal presvedčať jeho zamestnankyňu prostredníctvom skypu, čo mala zamestnankyňa odmietnuť z dôvodu, že táto zamestnankyňa vedela, že cestovná zmluva je vyplnená správne podľa jeho pokynov. Odporca nedokázal počas konania existenciu takých okolností, z ktorých možno spoľahlivo vyvodiť, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré bolo možné od neho objektívne požadovať, čím je naplnený predpoklad v zmysle § 204 ods. 2 písm. f) O.s.p., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

Odporca vo svojom následnom podaní opakovane žiadal odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdiť a poukázal len na to, že hoci v konaní nenamietal pasívnu vecnú legitímáciu, súd ju má v konaní skúmať ex offa, takže tvrdenie navrhovateľa, že jeho vyjadrenie je zmätočné a nepodložené nie je pravdivé. Opakovane zdôraznil, že v zmluve nie je uvedený počet izieb len preto, že sa jednalo o jednu izbu, zmluvu navrhovateľ podpísal ešte 23.10.2012 a mal teda dosť času sa so zmluvou oboznámiť, poriadne si ju naštudovať a keď v zmluve nevidel počet izieb, mohol sa na neho kedykoľvek obrátiť. Jeho tvrdenia, že bol uvedený do omylu sú zavádzajúce, pretože zájazd mu bol zabezpečený, išlo o zájazd, ktorý si sám navrhovateľ našiel. V zmluve bolo konkretizované o akú destináciu ide, aké ubytovanie a preprava sú zabezpečené a pre koľkých ľudí. Na základe ním sprostredkovanej cestovnej zmluvy bolo navrhovateľovi poskytnuté ubytovanie. Je to práve navrhovateľ, ktorý neunesol dôkazné bremeno, nepreukázal, že by došlo k porušeniu povinnosti z jeho strany a že jemu vznikla škoda.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. c), d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Predmetom konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha voči odporcovi náhrady škody, ktorá mu mala byť spôsobená v súvislosti s objednaním zájazdu u odporcu, keď odporca mu poskytol pre 3 dospelé osoby a jedno dieťa iba jednu dvojlôžkovú izbu, pričom na mieste si musel zaplatiť izbu ďalšiu. Týmto konaním odporcu mu vznikla škoda, pretože odporca mu neposkytol to, čo si u neho objednal, t.j. ubytovanie pre 4 osoby. Škudu predstavuje suma 2 000,75 USD, v prepočte 1 519,11 Eur, ktorú musel na mieste zájazdu zaplatiť za druhú izbu.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa o uplatnenom nároku navrhovateľa, keďže súd jeho návrh v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný.

Súd prvého stupňa rozhodol vo veci napadnutým rozsudkom, ktorého odôvodnenie obsahuje len popis priebehu konania, obsah výsluchu účastníkov, ich právnych zástupcov, svedkov rozsiahlou citáciu zákonných ustanovení bez poukázania na konkrétne použité citované zákonné ustanovenia pri právnom posúdení veci (okrem § 420 Občianskeho zákonníka), keď z odôvodnenia rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, ďalej už len s nasledujúcim popisom obsahových náležitostí zmluvy uzatvorenej účastníkmi dňa 23.10.2012, bez zdôvodnenia o aký zmluvný vzťah ide, medzi kým vznikol a na základe čoho, ďalej už len so všeobecným zameraním sa na § 420 Občianskeho zákonníka, s uvedením, že „v konaní bol preukázaný vznik škody navrhovateľa, keď porušenie právnej povinnosti, príčinná súvislosť medzi porušením a vzniknutou škodou ako i zavinenie odporcu nebolo preukázané, nakoľko cestovná zmluva bola dojednaná správne. Odporkyňa tak žiadnym svojím zavineným konaním neporušila svoju právnu povinnosť. Podľa zmluvy mal navrhovateľ objednanú jednu izbu a tú aj dostal. Z potvrdenia hotela Riu Florida Beach bolo jednoznačne preukázané, že v jednej izbe možno ubytovať aj 4 osoby. Skutočnosť, že navrhovateľa spolu s jeho 3 deťmi odmietli ubytovať v jednej dvojposteľovej izbe, pretože v nej nemožno ubytovať 4 osoby, nemal súd ničím preukázanú, nakoľko navrhovateľ nepredložil súdu žiadne dôkazy, ktoré by toto jeho tvrdenie potvrdzovali. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno, nakoľko nepreukázal, že by ho v hoteli odmietli ubytovať v 1 izbe, preto súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol“, je však z hľadiska preskúmateľnosti nedostatočné.

Predpokladom vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka je úkon - prejav vôle fyzickej osoby, pričom tento úkon je protiprávny. Úkon je protiprávny, ak došlo k porušeniu právnej povinnosti. Ide najmä o porušenie (i obchádzanie) všeobecne záväzných právnych predpisov, iných noriem, ktoré mal škodca zachovávať (interné smernice, bezpečnostné predpisy, stanovy a pod.), povinností vyplývajúcich zo zmlúv alebo iných právnych úkonov, a to po celú dobu trvania právneho vzťahu, ktorý je nimi založený, zanedbanie povinnosti predchádzať škodám, ktorá bola uložená buď konkrétne, alebo vyplýva z vykonávanej činnosti a postavenia škodcu, porušenie prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka atď. Protiprávnosť úkonu podľa § 420 Občianskeho zákonníka teda spočíva v porušení právnej povinnosti, pričom nie je rozhodné, či porušenie právnej povinnosti vyplýva zo zmluvy alebo zo zákona. Náhrada škody je v oboch prípadoch upravená jednotne. Protiprávny úkon sa skladá z úkonu a z jeho protiprávnosti. Dôkazné bremeno preukázania protiprávnosti úkonu spočíva na poškodenom, keďže protiprávnosť zákon nepredpokladá (injuria non praesumitur). Porušením právnej povinnosti má zákon na mysli objektívne vzniknutý rozpor medzi tým, ako fyzická (právnická) osoba skutočne konala (prípadne opomenula konať) a tým, ako konať mala, aby splnila povinnosti jej uložené právnym predpisom alebo inou právnou skutočnosťou. Protiprávne konanie musí byť poškodeným preukázané takisto ako vznik škody a príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi porušením právnej povinnosti ako príčinou vzniku škody a škodou a jej rozsahom ako následkom týchto príčin. Úkonom je prejav fyzickej a psychickej stránky človeka navonok. Môže ísť buď o aktívne konanie (culpa in committendo), alebo opomenutie (culpa in omittendo).

Opomenutie môže prívodiť zodpovednosť za škodu, ak ide o opomenutie takej povinnosti, keď škodca bol povinný konať.

Z uvedeného je potom zrejmé, že súd prvého stupňa skôr ako mohol posudzovať nárok navrhovateľa aj z hľadiska ostaných jeho zákonných predpokladov, musel mať preukázaný jeho prvý základný predpoklad - porušenie zákonnej povinnosti navrhovateľa, tu tvrdenej zmluvnej povinnosti, teda najskôr sa mal jednoznačne vysporiadať s existenciou zmluvného vzťahu účastníkov konania, čo v danom prípade chýba a až následne mohol skúmať možné porušenie povinností z neho vyplývajúce. Takýto postup však z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, teda súd prvého stupňa sa v odôvodnení napadnutého rozsudku dostatočne nevysporiadal s existenciou tvrdeného zmluvného vzťahu účastníkov, porušením povinnosti, z ktorého (akej?) mala vzniknúť uplatnená škoda.

Podľa ustálenej judikatúry aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitimácii nevyсловí, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal, avšak v danom prípade skutočne nie je zrejmé ako sa s ňou súd súdu prvého stupňa vysporiadal, keďže ako už bolo konštatované riadne nezdôvodnil aký zmluvný vzťah, z ktorého mala byť porušená odporcom zmluvná povinnosť s jej konkretizáciou, medzi nimi vznikol, na základe čoho a z čoho to vôbec vyplýva.

Navyše je úplne nedostatočné vysporiadanie súdu prvého stupňa s použitím cudzieho právneho poriadku v spore účastníkov konania, ktorí obaja sú slovenskými osobami, teda v čom a na základe čoho videl súd prvého stupňa v danej veci medzinárodný prvok s potrebou aplikácie cudzej právnej normy, odôvodnenie spôsobom: „Nakoľko bola zmluva o obstaraní zájazdu uzavretá podľa ustanovení § 851a a nasledujúcich zákona č. 40/1964 Sb. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), súd v zmysle článku 3 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) postupoval podľa českého právneho poriadku.“ je nepreskúmateľné.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je podstatnou náležitosťou každého rozhodnutia súdu. Citované zákonné ustanovenie treba chápať aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého súčasťou je aj právo na súdne konanie, a vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Garcia Riuz v. Španielsko z 21. januára 1999) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Georiadis v. Grécko z 29. mája 1997). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny stav (uznesenie Ústavného súdu z 23. júna 2004 sp. zn. III.209/2004).

Keďže prvostupňový súd neodôvodnením napadnutého rozsudku v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. porušil zákonom dané procesné práva účastníkov, odňal im tým možnosť konať pred súdom. Bolo preto

nevyhnutným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa, s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Aj keď s ohľadom na vytýkanú vadu konania by bolo nadbytočné zaoberať sa ďalším, odvolací súd považuje na účelné a vhodné pre ďalší priebeh konania uviesť ešte niekoľko poznámok:

Na základe zmluvy o obstaraní zájazdu (inak aj cestovnej zmluvy podľa českého právneho poriadku) sa obstarávateľ zájazdu (cestovná kancelária) zaväzuje poskytnúť objednávateľovi za odplatu plnenie, ktorým je zájazd kombinujúci spravidla prepravu objednávateľa do určitého miesta s jeho ubytovaním, prípadne s poskytnutím ďalších služieb. Zákon pritom nevylučuje, aby obstarávateľ využil služby tretej osoby na zabezpečenie celého zájazdu (napr. iné cestovné kancelárie) či niektorých zložiek zájazdu (napr. iného dopravcu či ubytovateľa); objednávateľ aj vtedy zostáva v právnom vzťahu len s obstarávateľom. Od toho je potrebné odlíšiť prípady, keď obstarávateľ zájazdu využije tretiu osobu k tomu, aby ako predajca v jeho mene a na jeho účet sprostredkovala uzatvorenie zmluvy o obstaraní zájazdu s objednávateľom. V takom prípade nevzniká objednávateľovi záväzkový vzťah zo zmluvy o obstaraní veci sa subjektom označeným v zmluve ako predajca zájazdu, ktorý sa nezaväzuje k plneniu podľa zmluvy, ale priamo s obstarávateľom zájazdu - s cestovnou kanceláriou, ktorá zájazd organizuje (zaväzuje sa obstarávať služby ubytovacie, dopravné a iné) a ponúka ho na predaj prostredníctvom predajcu, a to za predpokladu, že tak ustanovujú všeobecné podmienky pre konania zájazdu, ktoré sú súčasťou zmluvy o obstaraní zájazdu, tieto v danej veci k cestovnej zmluve zo dňa 23.10.2012 predložené ani neboli (tu pozri rozsudok NS ČR sp. zn. 33 Odo 436/2006, ako aj sp. zn. 25 Cdo 576/2000).

Povinnosťou prvostupňového súdu v ďalšom konaní pri viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.), bude opätovne posúdiť uplatnený nárok navrhovateľa z hľadiska ním popísaného a ozrejmeného skutkového základu, v prípade potreby doplniť dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, keď vykonané dokazovanie je potrebné opätovne vyhodnotiť, a vo veci znova rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť, pričom je potrebné sa zamerať najmä na opomenuté odôvodnenie v naznačenom smere s konštatáciou rozhodujúcich skutočností pre rozhodnutie o uplatnenom nároku.

V novom rozhodnutí prvostupňový súd rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.